

Mál nr. 177/2020**M og
V vegna ábyrgðarliðar fjölskyldutryggingar A hjá V.****Ágreiningur um hvort líkamstjón hafi orðið af ásetningi eða gáleysi.****Gögn.**

Málskot dags. 19.05.2020 ásamt fylgiskjölum 1-6.

Bréf V dags. 03.06.2020.

Málsatvik.

M krefst bóta úr ábyrgðarlið heimilistryggingar A, vegna tjóns sem hlaut af athöfnum ólögráða sonar A, B. Tjónsatvik, en um grundvallaratriði þeirra er ekki deilt sem slík, samkvæmt frásögn M og upplýsingum úr lögregluskýrslu, voru í stuttu máli þau að hinn 2. mars 2020 veitti B M hnefahögg í andlitið með þeim afleiðingum að M hlaut töluverða áverka. Ágreiningur aðila snýr að huglægri afstöðu B, þ.e. hvort um ásetning eða gáleysi hafi verið að ræða. M byggir á því að um stórfellt gáleysi, en ekki ásetning af hálfu B hafi verið að ræða, og því sé bótaskylda til staðar úr umræddri váttryggingu.

M rökstyður afstöðu sína nánar með því að gerandi hafi verið fjórtán ára gamall og því alls ekki bær til að gera sér grein fyrir afleiðingum háttsemi sinnar. Samkvæmt framburði B hafi hann verið hræddur þegar M kom og ræddi við hann og fleiri drengi, enda hafi M, sem gekk á drengina vegna eineltis í garð sonar síns, verið afar æstur. Ákvörðun B um að veita M hnefahögg hafi því verið ómeðvituð. Kraftur höggins hafi svo verið meiri en ella þar sem B hafi haft stóran hring á hendinni og hafi M meiðst töluvert, og m.a. beinbrotnað. Þar eð háttsemi B hafi verið saknæm og ólögmet telur M sig eiga kröfu um bætur úr váttryggingu A. M geri sér þá grein fyrir því að almennt sé slíkur bótaréttur ekki fyrir hendi úr váttryggingu sé um ásetningsbrot að ræða. Atvik málsins verði þó að skoða heildstætt, með hliðsjón af aldri og þroska B svo og því hræðsluástandi sem hann hafi verið í. B hafi því ekki gert sér grein fyrir afleiðingum gjörða sinna, og ekki haft ásetning til að valda því tjóni sem M varð fyrir við höggið. Telur M að um stórfellt gáleysi, en ekki ásetning, hafi verið að ræða, enda sé almennt gerð krafa til þess að svo að um ásetning teljist hafa verið að ræða þurfi tjónvaldur að vera meðvitaður um líklegt tjón sem leiði af háttsemi hans.

Í bréfi V til nefndarinnar er þeirri afstöðu lýst að um ásetningsverknað hafi verið að ræða, og því sé bótaréttur úr váttryggingunni ekki fyrir hendi. Til þess að um ásetningsbrot sé að ræða þurfi þrjú skilyrði að vera uppfyllt, þ.e. að B hafi haft vilja til að viðhafa ákveðna háttsemi, háttsemin hafi leitt til tjóns, og B hafi að minnsta kosti látið sér í léttu rúmi liggja hvort tjón leiddi af háttseminni, en það sé lægsta stig ásetnings. Það sé hins vegar ekki skilgreiningaratriði að B hafi beinlínis viljað valda tjóni eða að honum hafi verið ljóst hversu mikið tjón gæti hlotist af verknaðinum. V telur hafið yfir vafa að fjórtán ára dreng sé ljóst að sú háttsemi að slá mann af afli í andlitið með krepptum hnefa og einhvers konar hnúajárni sé til þess fallin að valda tjóni. Telja megi að það hafi beinlínis verið ætlun B að valda tjóni, en í það minnsta að hann hafi mátt gera sér grein fyrir að líklegt væri að tjón hlytist af háttsemi hans. Við mat á huglægri afstöðu B verði líka að líta til þess að á verknaðarstundu hafi hann verið með stórum hópi drengja á svipuðum aldri, og með hnúajárn meðferðis, enda hafi ætlunin verið að valda syni M meiðslum. Hafi samkvæmt framansögðu verið um ásetningsverknað að ræða og bótaréttur úr umræddri váttryggingu því ekki fyrir hendi.

Álit:

Í skilmálum þeim sem eiga við um umrædda váttryggingu A hjá V segir að auk þeirra skilmála gildi almennir skilmálar félagsins. Í 1. mgr. 21. gr. þeirra segir að hafi váttryggður, sem í þessu tilfelli er B, af ásetningi valdið því að tjónsatburður varð beri félagið ekki ábyrgð, sbr. 1. mgr. 27. gr. og 89. gr. laga nr. 30/2004. Er því ljóst að ábyrgðarliður fjölskyldutryggingar A nær ekki til ásetningsverknaða.

Frásögnum M, B og vitna í lögregluskýrslum ber ekki að fullu saman um atvik málsins. Samkvæmt frásögn M hjá lögreglu hinn 5. mars 2020, voru atvik þau að B þrýsti sér upp að honum og rak honum bylmingshögg í andlitið þegar hann leit undan. M hafi hins vegar aldrei ýtt við B eða öðrum í hópnum.

Í framburði B í lögregluskýrslu dags. 2. mars 2020 segir hins vegar að B hafi orðið hræddur þegar M „ýtti“ í hann og þá slegið hann einu höggi í andlitið með krepptum hnefa. Ekkert liggur þó fyrir annað en að B hafi haft ásetning til að veita M hnefahögg. Jafnframt er ljóst að töluvert tjón hlaust af þeirri háttsemi. Þá liggur fyrir og er óumdeilt að til stóð að „veitast að“ syni M, þó ekkert hafi orðið úr þeim barsmíðum samkvæmt frásögn B í áður nefndri lögregluskýrslu. Í skýrslunni kemur og fram að B hafi verið með þrjú hringa á hendi, fasta saman, sem hann notaði sem „hnúajárn“. Verður því að byggja á því að B hafi gert sér grein fyrir að slíkur útbúnaður væri til þess fallinn og þjónaði beinlínis þeim tilgangi að valda auknu tjóni kæmi til þess að hann veitti einhverjum hnefahögg. Með hliðsjón af framansögðu, svo og því að B var fullra fjórtán ára þegar umrætt atvik átti sér stað og aðstæðum að öðru leyti, verður að líta svo á að um ásetningsverknað hafi verið að ræða enda hafi B gert sér grein fyrir að tjón hlytist af þeirri háttsemi að slá M í andlitið með þeim hætti sem hann gerði.

Á grundvelli framangreinds er greiðsluskylda úr umræddri váttryggingu því ekki fyrir hendi.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðarlið fjölskyldutryggingar A hjá V.

Reykjavík, 26. júní 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.